

BIBLIOTECARUL AMERICAN: VIZIUNI ȘI REFLECȚII PE MARGINEA UNEI VIZITE DE DOCUMENTARE

Natalia Ghimpu

Bibliotecile din SUA reflectă tradițiile democratice, care caracterizează modul de viață american. Tot ce cuprinde cuvântul public este deschis pentru oricine. În SUA bibliotecile își merită pe deplin titlul de centru de instruire, centru de informare a comunității, centru de cultură, centru de socializare a individului, etc. Toată informația solicitată este găsită și pusă la dispoziția clientului, fie că pentru aceasta sunt folosite metodele tradiționale, fie că sunt explorate posibilitățile referințelor virtuale.

Bibliotecarul american, bun specialist, cult, informat, bun cunoscător al psihicului uman, ocupă un rol deosebit în societate.

Ne vom referi la bibliotecarii din orașul Minniapolis, statul Minnisota unde am efectuat un stagiul de documentare timp de o lună, în anul 2003.

Cum sunt pregătite resursele umane pentru activitatea în bibliotecile din acest stat? Trebuie să menționez chiar de la bun început, că în stat nu există o facultate de Biblioteconomie la Universitate. Bibliotecar poți să devii atunci când ai o facultate deja absolvită, în orice domeniu. Dar este obligatoriu de a absolvi Școala de Biblioteconomie „Sfânta Ecaterina” (2 ani), pentru a studia profesia de bibliotecar și pentru a primi titlul de magistru în domeniu. Școala de Biblioteconomie „Sfânta Ecaterina” din Minniapolis are drept scop: pregătirea personalului pentru biblioteci; formarea politicii informaționale; realizarea cercetărilor în domeniu; participarea la discuții și antrenări internaționale în biblioteconomie, informare și documentare.

Cursanții sunt selectați minuțios, ținând cont de anumite criterii:

- deschidere pentru comunicare;
- gândire analitică;
- cunoștințe în diverse domenii;
- deprindere de a lucra în echipă;
- neimplicarea politică din punct de vedere instituțional;
- calități umane;
- abilitate de a lua decizii;
- experiența de voluntar în bibliotecă.

Viitorii specialiști în domeniul biblioteconomiei studiază profund disciplinele de specialitate, precum ar fi: managementul biblioteconomic și informațional; noile tehnologii informaționale; selectarea materialelor; organizarea colecțiilor; grija pentru clienți; metodele de cercetare; bazele teoretice ale biblioteconomiei.

Cerințele numite mai sus sunt actuale, fiindcă orice instituție, la nivel guvernamental, are nevoie de personal ce știe să organizeze informația, bazele de date, resursele documentare, și să mențină în condiții de funcționare rețelele de calculatoare.

După absolvirea școlii, tânărul specialist primește titlul de Magistru în Biblioteconomie. La această etapă el încă nu are statut de bibliotecar, fiind stagiar timp de doi ani și învățând să ocupe un rol vital în proiectarea și folosirea sistemelor informaționale într-o manieră care să ajute oamenii să-și rezolve problemele informaționale proprii. Își face stagiul sub tutela celui mai bun bibliotecar. Pe parcursul acestor doi ani este familiarizat cu toate procesele de lucru și este testat ca specialist în domeniu.

După stagiul tânărul specialist obține statutul de bibliotecar, misiunea căruia constă în a informa beneficiarul despre valoarea și încrederea diverselor surse de informații.

Bibliotecarul apare ca „intermediar între informație și consumator” și realizează trei funcții de bază:

- diagnosticarea, estimarea necesității de informație ;
- decizia: organizarea informației și satisfacerea necesităților de informație ale patronilor;
- evaluarea, determinarea faptului dacă diagnosticarea și decizia au fost eficiente.

Bibliotecarul american este un expert al necesităților de informare și poate să le planifice și chiar să le dirijeze. Iar menirea lui este de a spori înțelegerea dintre cetățeni și societate, de a avea grijă de oameni, de a rezolva problemele umane și de a îmbunătăți calitatea vieții. Bibliotecarul american este în pas cu schimbările rapizi privind modul de accesare a informației și cerințele celor care necesită cele mai intensive servicii și echipamente tehnologice, încercând să satisfacă cerințele cititorilor și să promoveze servicii de bibliotecă pentru persoanele cu deprinderi insuficiente de lectură.

Toți bibliotecarii sunt membri ai Asociației Bibliotecarilor. Asociația este condusă de un consiliu, format din directori de biblioteci, care, la rândul lor, au fost aleși în mod democrat, de către membrii Asociației la Congresul Bibliotecarilor. Congresul are loc o dată la patru ani, fiind delegați ca participanți cei mai buni bibliotecari. La Congres se discută problemele actuale din domeniul biblioteconomiei (gestionarea, planificarea, achiziția de documente, etc.).

În bibliotecile americane se practică lucrul pe ore. Lucrul pe ore permite bibliotecarilor de a avea posibilitatea să capete experiență diversă de lucru, de a lucra în biblioteci cu profil diferit. De exemplu, să activeze în biblioteca pentru copii, unde sunt anumite procese specifice de lucru cu copiii și după program să fie angajat pentru câteva ore în biblioteca pentru maturi, unde sunt alte metode specifice de lucru. Astfel, bibliotecarul devine un bun specialist, ce posedă experiențe

profesionale atât în lucrul cu clienții maturi, cât și cu copiii. Bibliotecarii, ce lucrează în bibliotecile pentru copii, posedă abilități deosebite privind arta de a comunica cu această categorie de clienți, organizarea diverselor activități culturale, gen: lectura unei cărți cu copiii și părinții acestora; citirea unei cărți bilingve (de ex., engleză și spaniolă; în funcție de specificul comunității servite de către bibliotecă) etc. Dacă biblioteca este amplasată pe teritoriul unei comunități de vorbitori ai limbilor spaniolă ori somaleză, materialele promoționale sunt elaborate în limba engleză și în limba uzuală a comunității respective.

În bibliotecile pentru maturi bibliotecarii oferă anumite servicii specifice cum ar fi: lecții de a studia limba engleză (dacă biblioteca se află pe teritoriul unei comunități somaleze, spaniole...) etc.

Toți bibliotecarii sunt membri ai sindicatelor, dar ai diferitor sindicate. Directorii de bibliotecă sunt membri ai unei organizații, iar ceilalți bibliotecari fac parte din altă organizație sindicală. Aceasta se explică prin faptul că în caz de conflict, fiecare parte, mai exact, directorul de bibliotecă și bibliotecarul, sunt apărați fiecare de sindicatul său.

Bibliotecarii americani sunt luptători activi pentru dreptul la informație veridică și pentru accesul liber la ea.

Promptitudinea, corectitudinea și competența sunt atributele de bază ale bibliotecii și ale bibliotecarului american.

Bibliografie:

1. A Dialogue of Partners Handbook. Washington: Library of Congress, 2003. 104 p.
2. The Library in the Future. Minneapolis, 2003. 213 p.